

केन्द्रीय विद्यालय संगठनम् लखनऊ संभाग

मध्यावधि: परीक्षा 2023 -24

विषय: -संस्कृतम् सेट - 1

कक्षा - सप्तमी

पूर्णाङ्कः - 60

अङ्कः योजना

खण्डः 'क' अपठित अवबोधनम् (8 अड.काः)

प्रश्न 1 (क) अपठित गद्यांशम् 5 अड.काः

1. एकपदेन उत्तरत 1×4=4

- i) अर्जुनस्य
- ii) चक्रव्यूहम्
- iii) वीरगतिं
- iv) चक्रव्यूहस्य

2. पूर्णवाक्येन उत्तरत 1×2=2

- (i) सः पाण्डवानाम रक्षायै चक्रव्यूहे प्रवेशम् अकरोत् ।
- (ii) कौरवाः मिलित्वा तस्य उपरि आक्रमणम् अकुर्वन् ।

3. भाषिक- कार्यम् 1/2×4=2

- ग) निर्गमनम्
- क) शिक्षकः
- ग) ते
- वीरः साहसी

खण्डः ख ' रचनात्मकं लेखनम् (10 अड.काः)

प्रश्न 2क. छात्राः स्वविवेकेन उत्तरं दद्युः । 1/2×8=4

2ख कोटरे , सर्पः, दुःखिता, वृद्धः, अचिन्तयत, समीपे, 1×6=6

खण्डः ग अनुप्रयुक्तव्याकरणम् 18अड.काः

प्रश्न 3 प्रस्तरे , जन्तवः, माता , नयनानि, मौनं 1×5=5

प्रश्न 4 सप्तवादनम् , नववादनम् , सार्धपञ्चवादनम्, सार्धदसवादनम् 1/2×4=2

प्रश्न 5. लट् लकार, प्रथमपुरुषः 1/2×10=5

गम् धातु	एकवचनम्
गम् धातु	लङ् लकार,
पठ् धातु	लट् लकार

पठ् धातु एकवचनम्

6. अपश्यत् अतपत् अचिंतयत् अवदत्

$\frac{1}{2} \times 4 = 2$

7. चत्वारिंशत् विंशति एकादशः एकत्रिंशत्

$1 \times 4 = 4$

खण्ड घ पठित अवबोधनम्

24 अङ्.का:

8. एकपदेन उत्तरत-

स्वमातुः रमायाः कोलकाताम् वेदाध्ययनम् ।

$\frac{1}{2} \times 4 = 2$

9. क) एकपदेन उत्तरत -

$1 \times 2 = 2$

i) अद्य ii) पूर्वाहने iii) प्रियम् iv) अप्रियम् ।

ख पूर्णवाक्येन उत्तरत

i) नहि प्रतीक्षते मृत्युः कृतमस्य न वा कृतम्

ii) न ब्रूयात् सत्यमप्रियम् प्रियं च नानृतं ब्रूयात्

ग) भाषिक कार्यम्-

$\frac{1}{2} \times 2 = 1$

i) सत्यम्

ii) प्रतीक्षते ब्रूयात्

प्रश्न 10. प्रश्ननिर्माणं

$1 \times 4 = 4$

क) केन ख) का ग) काम् घ) कति

प्रश्न 11). समुचित मेलनं कृत्वा लिखत । 5

केशर वर्णः शौर्यस्य त्यागस्य च सूचक

अशोकचक्रम् : प्रगते न्यायस्य च प्रवर्तकः

हरितवर्णः सुषमायाः उर्वरतायाः च सूचकः

श्वेत वर्णः सत्यस्य शांतिश्च सूचकविद्या

त्रिवर्ण ध्वजस्य स्वीकरणम् २२ जुलाई १९४७ तमे वर्षे जातम्

प्रश्न 12 अधोलिखितानि श्लोकांशान् मेलनं कृत्वा लिखत।

5

आलस्यं हि मनुष्याणाम्

श्वः कार्यं अद्य कुर्वीत

श्रेष्ठ जनं सदा सेवेत्

मित्रेण कलहं कृत्वा

सत्येन धार्यते पृथ्वी

शरीरस्थो महान रिपु

पूर्वाहने च अप्राह्निकं

माता पितरं गुरु तथा

न कदापि सुखी जनः

सत्येन तपते रविः
